

Vår sakshandsamar:
John Hjelkrem

Vår dato:
13.01.2006
Dykkar dato:

Vår referanse:
2005/001438 - 2-JSH-103
Dykkar referanse:

Det Kgl. Kommunal- og regionaldep.
Postboks 8112, dep.
0032 OSLO

Kopi til:
Kommunenes Sentralforbund

KOMM. OG REG. DEP	
16 JAN 2006	
05/3280-29	
Arik.	661.0
Avd.	BB / KØ / HER

NOU 2005:18 - Fordeling, forenkling, forbedring. Inntektssystemet for kommunar og fylkeskommunar. Høyring

Formannskapet i Førde kommune har i møte 12.01.06, sak 006/06, gjort samrøystes vedtak om slik høyringsuttale til "NOU 2005:18 – Fordeling, forenkling, forbedring. Inntektssystemet for kommunar og fylkeskommunar":

1. Generelle merknader

Førde kommune meiner inntektssystemutvalet si innstilling inneber ein del forbedringar i høve til dagens system. Det som er særleg bra er idéen om eitt samla distriktpolitisk tilskot, den nye overgangsordninga og den generelle viljen til å forbetre einskilde kostnadsnøklar.

Generelt meiner Førde kommune at det bør byggjast vidare på inntektssystemutvalet si innstilling, men ein har ei klar oppfatning om at delar av forslaget må forbeholdast, jfr punkta under.

2. Fag og politikk

Inntektssystemet består av både faglege og politiske element. Inntektssystem-utvalet kunne vore tydelegare på kva som er fag og kva som er politikk. Debatten så langt viser at det er vanskeleg for dei folkevalde å finne ut kva som er politiske føresetnader og evt "erstatte" desse med eigne "meningar". Dette vanskeleggjer heile debatten ved at for mange folkevalde går laus på det faglege og for mange fagfolk vert politikarar.

3. Det nye distriktpolitiske tilskotet

Inntektssystemutvalet sin ambisjon er å tilpasse dei distriktpolitiske elementa til den offisielle statlege distriktpolitikken. Dette er isolert sett ein uangripeleg ambisjon. Men utvalet snublar alt i gjennomføringa. For det første reknar ein inn delar av skjønnet utan at det er tilstrekkeleg godt gjort at dette er distriktpolitisk grunngeve. Dernest kuttar ein ut ein god del "C-" og "D-kommunar" fordi det elles vert for mange kommunar som får tilskot. Tal kommunar er ikkje eit problem viss ein følgjer områdeinndelinga for dei distriktpolitiske verkeområda med tilhøyrande dosering. Her opptre inntektssystemutvalet politisk. Ein burde heller vist kva omfordeling som følgjer av at utvalet lagar sin eigen distrikts-politikk.

Det distriktpolitiske tilskotet kan bli eit ryddig og godt element i inntektssystemet. Men konsekvensane av å endre det distriktpolitiske tilskotet ved å legge soneinndelinga i distriktpolitikken til grunn fullt ut må utgreiast.

4. Kommunale vegar – ingen nøkkel

Inntektssystemutvalet har ikkje vore villig til å utarbeide ein eigen kostnads-nøkkel for kommunale vegar. Det kommunale vegnettet representerer for mange kommunar ein stor utgiftspost som ein ikkje kan sjå

Postadresse
Førde kommune
Postboks 224
6801 Førde

Besøksadresse
Hafstadvegen 21
E-postadresse
postmottak@forde.kommune.no

Telefon
57722000
Web
www.getronics.no

Telefaks
57722010

Bankkonto
3700 07 00720
Organisasjonsnr.
NO 963923511 mva

Vår dato
13.01.2006

Vår referanse
2005/001438 - 2-JSH-103

bort frå dersom ein skal ta eige busettingsmønster på alvor. Inntektssystemutvalet sitt argument er at det kommunale vegnettet ikkje representerer nasjonale velferdstenester i tilstrekkeleg grad. Dersom ein legg ein slik tankegang til grunn, bør ein også kutte ut fylkesvegane frå systemet.

Kommuneveggar representerar sjølvsgatt velferdstenester og kommunale kostnader som må reflekterast i inntektssystemet, og må vere med som kostnadsnøkkel på line med fylkesveggar.

5. Barnehagane

Den nye barnehagenøkkelen ser bort frå at det kan vere systematisk skeivfordeling av smådriftsulemper i kommunesektoren. Forsking viser at små barnehagar har vesentlege smådriftsulemper. I tilknytning til innlemminga av barnehagetilskota i inntektssystemet burde ein sett nærare på om det er ein tydeleg overvekt av små barnehagar i t.d distrikts- og utkant-kommunar og i så fall drøfta kva implikasjonar dette evt burde få.

Kostnadsnøkkelen for barnehagar må vurderast på nytt, og konsekvensane av behovet for små barnehagar med smådriftsulemper i distrikta må belysast.

6. Skjønnsstilskotet

Utvalet tek til orde for at skjønspotten om lag skal halverast. Det er uvisst korleis dette slår ut for einskildkommunar, og ein må ha med seg dette punktet i utvalet si innstilling når ein samanliknar med eksisterande system.

Storleiken på skjønspotten bør i prinsippet reflektere i kor stor grad inntektssystemet gjev den fordelingsprofilen Stortinget ønskjer. Eit godt system krev lite skjønnsmidlar, eit mindre godt system mykje skjønnsmidlar. Ekspertar vil alltid meine at dei har kome med eit godt system og såleis tilrå lite skjønn. Spørsmålet om storleiken på skjønnet bør overlatast til politisk side.

Skjønnsstilskotet må til ei kvar tid vurderast politisk ut frå det behovet ein ser for å oppnå ein fordelingsprofil som ikkje vert ivareteke av inntektssystemet.

7. Inntektsutjamninga

Førde kommune meiner at føresetnaden i mandatet til inntektssystemutvalet om å vurdere ordninga med inntektsutjamnande tilskot må følgjast opp med ei eiga delutgreiing. Mykje talar for at det må verte ei større inntektsutjamning enn i dag, fordi auka skatteandel og del av selskaps-skatten, saman med andre endringar, vil medføre for store svingningar i inntektene for spesielt mindre kommunar med trong økonomi. Auka inntektsutjamning vil ha svært lite å seie for kommunane sitt insitament til å arbeide med næringsutvikling. Førde kommune støttar forslaget om prognosebasert inntektsutjamning.

Det er ein mangel i inntektssystemutvalet si innstilling at inntektsutjamninga ikkje er vurdert. Det må gjennomførast ei utgreiing av dette.

8. Overgangsordninga

Den skisserte overgangsordninga er enkel og svært god.

9. Vekstkommunar

Kommunar med sterk vekst i folketalet over mange år har særskilte utfordringar. Desse utfordringane er særleg knytt til høgt investeringsbehov og høge kapitalkostnader som gjer at tenestetilbudet elles vert skadelidande. Dette vert drøfta i utgreiinga utan at forslag til nytt inntektssystem tek høgde for desse utfordringane. Forslaget synes å forverre vekstkommunane sin situasjon, og etter Førde kommune sitt syn vert det feil å rette opp systematiske skeivheiter ved auka bruk av skjønn. Sosiale utgifter i kommunane må bli meir vektlagd i inntektssystemet.

Vår dato
13.01.2006

Vår referanse
2005/001438 - 2-JSH-103

10. Fylkeskommunen

Førde kommune er sterkt uroa over kva konsekvensar ein foreslått ny kostnadsnøkkel for fylkeskommunane vil bety for Sogn og Fjordane, og føreset at alle deler av denne må utgreiast grundigare.

Førde kommune sluttar seg til førebels uttale frå styret i KS Sogn og Fjordane der ein konkluderer med:

- Utgreiinga i høve til fylkesveggar må supplerast med ei vurdering av variasjon i kostnader med reinvestering.
- Kostnadsnøkkelen for lokale ruter i inntektssystemet for fylkeskommunane må forkastast. Det er her behov for kartlegging og vektlegging av kostnadene med skyss i grunnskulen. Vidare må behovet for rutetenester i eit utkantfylke kartleggast.
- Kriteriet for tannhelsetenesta må gjennomgåast på nytt for å finne forklaringar på dei store skilnader i kostnadene ein har i dag. ”

Med helsing

Ole John Østenstad
Rådmann